INDUSTRIE EN HANDEL

DOOR

J. G. DE CASTRO

Het is al lang geleden gebleken, dat de bodem van Aruba gunstig is voor de aloë-aanplant.
De Arubaanse aloë nam steeds een vooraanstaande plaats in op de wereldmarkt en haar kwaliteit behoorde ook steeds tot de beste. Deze industrie was vroeger de voornaamste bron van inkomsten voor Aruba, niettegenstaande de betrekkelijk zeer lage prijzen die bedongen konden worden.
De marktprijs van aloë was gedurende vele jaren niet hoger dan Am. $ 0,03 à $ 0,04 per pond van 450 gr. De totale uitvoer bedroeg toen ongeveer 6000 kisten van 125 pond per jaar. Opmerkelijk is dat ondanks deze lage prijs de aloë-industrie toch mogelijk was, hetgeen hoofdzakelijk te danken was aan de toenmalige zeer goedkope arbeidskrachten.
Na de vestiging van de olie-maatschappijen op Aruba werden de arbeidskrachten steeds duurder, waardoor het bereiden van aloë niet meer lonend was tegen de toen geldende lage prijzen. De arbeiders konden met veel minder moeite hogere lonen verdienen, wat tot gevolg had dat er geen arbeidskrachten langer beschikbaar waren voor de aloë-industrie. Hierdoor kwam er een grote schaarste op de aloë-markt, vooral op die van de Verenigde Staten. Door deze schaarste kwam een geweldige stijging in de prijzen, zodat de aloë tot voor kort geleden nog genoteerd werd op de Am. markt voor Am. $ 0,55 per pond.
De aloë-uitvoer bleef echter achteruitgaan en het is te vrezen, dat deze industrie binnenkort zal zijn verdwenen. Een andere nijverheidstak, die vroeger beoefend werd, was de hoedenvlechterij. Terwijl de mannen zich bezighielden met hun dagelijks werk in de mijnen, met visserij of met landbouw, legden de vrouwen zich toe op het vlechten van strohoeden van de „Pama Yarey". Duizenden strohoeden werden maandelijks verscheept naar de omliggende landen, vooral naar Cuba, dat in die tijd zijn „boom"-periode doormaakte. Deze strohoeden vonden in die gebieden steeds gerede afzet, daar men dikwijls Am. $ 5 à $ 6 per dozijn strohoeden van ordinaire soort betaalde.
Door deze industrieën wist het werkzame en vooruitstrevende Arubaanse volk in zijn behoefte te voorzien in afwachting van betere tijden. Deze hoop werd eindelijk verwezenlijkt na het jaar 1927 met de komst van de oliemaatschappijen n.l. de „Lago Oil & Transport Company Ltd." en de „Arend Petroleum Maatschappij N.V.".
Door de komst van deze twee maatschappijen onderging Aruba een metamorphose. De bevolking nam binnen zeer korte tijd geweldig toe, allerlei bedrijven werden in het leven geroepen, wegen werden overal aangelegd.

Met de vestiging van de olie-industrie ging gepaard de opkomst van vele takken van klein-industrie berekend voor de plaatselijke behoeften, zoals meubel-, vloertegels-, ijs-, soda water- en limonadefabrieken, enz. Verder heeft men op het eiland nog plannen voor verschillende andere industrieën, zoals aloïne-bereiding uit aloëhars, die, wanneer zij verwezenlijkt mochten worden, zeer zeker zullen bijdragen tot verdere welvaart van de inwoners.

De handel was vóór de vestiging van de twee oliemaatschappijen vrij onbeduidend. Aruba telde voor die tijd niet meer dan 12.000 inwoners, die van de geringe opbrengst van de bodem en van de kleine zeilvaart op Curaçao en de naburige Venezolaanse kust, waar handel werd gedreven in vellen, huiden, dividivi en andere producten, bestonden. Aruba had in die tijd maar een kleine pier, waar een schip van ten hoogste 200 ton kon meren. Het vervoer van en naar de omliggende streken geschiedde dan ook meestal per schoener. Zoals men ziet is het dus moeilijk te spreken van de handel van die tijd zonder te spreken over de scheepvaart.

Aanvankelijk bestond het handeldrijven hier uitsluitend in het kopen van de Arubaanse producten, zoals divi-divi, aloë, hoeden, aardnoten, bonen, vruchten, enz. en ze naar Curaçao en andere afzetgebieden te verschepen in ruil voor levensmiddelen en manufacturen, die dan hier aan de man werden gebracht.

Slechts langzaam nam de handel toe en werden door de handelaren grotere schepen aangeschaft meer geschikt om langere tochten te maken.

Producten als zout, strohoeden, enz., werden nu naar Puerto Rico en Cuba gebracht en vanuit die streken kreeg men stro (Palma Yarey) voor het vlechten van hoeden, suiker enz.

Ook geiten- en schapenmest was indertijd een belangrijk handelsproduct, want op Barbados, Martinique, enz., werd het steeds tegen goede prijzen van de hand gedaan.

Na 1927 door de vestiging van de oliemaatschappijen kwamen duizenden vreemdelingen op Aruba met als logisch gevolg een verhoogde vraag naar alle soorten goederen.

De handel hier, die tot nu toe erg beperkt was, was natuurlijk niet voorbereid op zo'n geweldige „boom", zodat menige Arubaan mede uit gebrek aan kapitaal zich de kansen zag voorbijgaan. Vreemdelingen echter zagen in die geweldige toename der bevolking mooie kansen om zaken te doen en velen vestigden zich op ons eiland. Een groot aantal Polen bezette onmiddellijk de handel in manufacturen, terwijl Chinezen het grootste gedeelte van de handel in levensmiddelen naar zich toetrokken. Dit is de reden waarom het grootste gedeelte van de handel van Aruba nog steeds in handen van vreemdelingen is.

Een andere reden was het ontbreken van directe handelsbetrekkingen met het buitenland, daar manufacturen en levensmiddelen gedurende vele jaren steeds door Curaçao op crediet werden geleverd. De laatste jaren zien wij gelukkig vele nieuwe zaken in handen van Arubanen.

Vóór de vestiging van de oliemaatschappijen werden de verschillende deviezen door de handelaren onderling geruild tegen door hen zelf vastgestelde waarden, maar tegen het einde van het jaar 1927 werd de eerste bank opgericht onder de naam „John G. Eman Banking Department", welke naam later veranderd werd in „Aruba Bank N.V." Binnen korte tijd nam de handel zo'n omvang, dat het in 1931 al noodzakelijk werd een Kamer van Koophandel en Nijverheid op te richten voor het verstrekken van inlichtingen aan en uit het buitenland en voor het afgeven van certificaten van oorsprong

e.d. De eerste leden van de Kamer van Koophandel en Nijverheid werden door de Gouverneur van Curaçao benoemd. De Kamer van Koophandel en Nijverheid van Curaçao was reeds in 1884 opgericht.
Door de steeds grotere aanvoer van goederen begonnen ook grotere schepen onze haven aan te doen. De kleine pier bleek niet meer aan de eisen des tijds te beantwoorden. In de jaren 1923/33 werd dan ook een grotere pier gebouwd waaraan ook middelgrote stoomschepen konden meren, waardoor de handelaren hun goederen rechtstreeks vanuit Europa, Amerika en andere landen konden betrekken.
Het gehuchtje San Nicolaas, dat aan het concessie-terrein van de Lago Oil & Transport Cy. Ltd. grenst, heeft zich geleidelijk tot een tweede handelscentrum ontwikkeld, voornamelijk doordat de meeste arbeiders van genoemde maatschappij van buitenlandse origine zich daar nederzetten.
Na een paar jaartjes bleek onze haven door de komst van grotere schepen, niet meer aan de gestelde eisen te kunnen voldoen, zodat het wel eens gebeurde, dat een schip ten anker moest blijven liggen, voordat het tegen de kade kon aanleggen om zijn lading te lossen.
In het jaar 1946 is men, op initiatief van de Kamer van Koophandel en Nijverheid van Aruba, erin geslaagd het Gouvernement gelden beschikbaar te doen stellen om verbeteringen in onze haven aan te brengen en een kade te bouwen waar grotere schepen kunnen aanleggen.
In 1947 werden twee maatschappijen belast met deze werkzaamheden n.l. de Standard Dredging Corporation met het uitbaggeren van de binnenhaven en de Nederlandse Maatschappij voor Havenwerken met het bouwen van de kade.
De bedoeling was, dat door de Westelijke doorgang schepen binnen voeren en door de Oostelijke de haven verlieten.
Tegenwoordig hebben wij behalve de „Aruba Bank N.V." ook een kantoor van „Hollandsche Bank Unie N.V.", die beide filialen hebben geopend in San Nicolaas. Binnenkort zal er te Oranjestad nog een derde bank worden opgericht.
Het reizigersverkeer, dat vroeger alleen met stoomschepen en zeilschepen geschiedde, veranderde volkomen met de vestiging van de Koninklijke Luchtvaart Maatschappij in het jaar 1934 op Curaçao.
Aruba heeft zich weldra door haar gunstige ligging tot een middelpunt in het vliegverkeer ontwikkeld, en het Dakota-vliegveld werd als aanloop-luchthaven gebruikt voor de vluchten van Curaçao naar Maracaibo (Venezuela), Barranquilla (Colombia), San José (Costa-Rica), Cuba en Miami (V.S.), enz.
Door de steeds toenemende drukte op het Dakota-vliegveld, werd spoedig het huidige stationsgebouw te klein. Dit jaar zal een begin worden gemaakt met het bouwen van een nieuw, groter en moderner vliegstation.
Tijdens de vestiging van de olie-maatschappijen waren er op het eiland een paar pensions, waar reizigers konden verblijven. In 1931 werd het eerste hotel geopend dat spoedig gevolgd werd door een tweede en een derde. Het laatste zal nog dit jaar uitgebreid worden met ongeveer 18 kamers, aangezien er een permanent tekort aan logeerruimte bestaat.
Ook heeft men plannen voor het bouwen van een groot toeristen-hotel met ongeveer 200 kamers, gelegen aan het Palm Beach strand, dat bekend staat als een van de mooie stranden in het Caraïbisch gebied. Bij het hotel zullen verder een sportveld, een casino en dansvloeren ten behoeve van de toeristen worden gebouwd.

Aruba wacht met haar verbeterde haven, waar schepen van grote tonnage zullen kunnen laden en lossen, met haar grote en moderne vliegstation, door de vestiging van olie-raffinaderijen op het schiereiland Paraguaná (Venezuela), dat slechts 30 zeemijlen van de kust van Aruba is gelegen, en het rijke achterland, Guajira, dat geen goede havens heeft voor Oceaanstomers, nog een schone toekomst.

Teneinde de lezer een voorstelling te geven van de toename van de handel gedurende de laatste 20 jaren, geven wij hieronder een staatje van de in- en uitvoercijfers over het jaar 1946:

INVOER		UITVOER	
1946		1946	
Aardolieproducten	ƒ 246.754.394,—	Eet- en drinkwaren	ƒ 1.745.510,—
Vrije goederen	„ 13.936.879,—	Manufacturen	„ 390.574,—
Gelicensieerde goederen	„ 20.120.533,—	Machinerieën e.d.	„ 85.661,—
		Aardolieproducten	„ 317.182.146,—
		Overige artikelen	„ 2.349.231,—
Totaal	ƒ 280.811.806,—	Totaal	ƒ 321.753.122,—